

CUMHURİYETİN 75. YILINDA MARMARA ÜNİVERSİTESİ'NDE LİSANSÜSTÜ COĞRAFYA EĞİTİMİ

(MASTER'S DEGRE OF GEOGRAPHY AT MARMARA UNIVERSITY IN THE 75th
ANNIVERSARY OF THE TURKISH REPUBLIC)

Dr. Mehmet ÜNLÜ

M.Ü. AEF. Coğrafya Bölümü, Araştırma Görevlisi

ABSTRACT: *The science of geography at Marmara University in the 75th anniversary of the republic gives hopes from the point of Turkish Geography Education. In a very short period, it has had a rapid improvement and has started 5 different master's degree programmes. Two of them are in the Social Sciences Institute, the other two are in the Türkîyat Researches Institute. Also there is a doctor's degree programme which is related to Social Sciences Institute.*

Today there are 129 student in the master's degree geographical-Education. 54 of them are having lessons and 75 of them are preparing their final thesis. 17 of the student are having a doctor's degree programme, and 122 of them are having a master's degree programme. With the student who has graduated from master's degree programmes and their original research-topic at Marmara University in the 75th anniversary of the republic, there has been rapid improvement. The result, which has taken from the time when the master's degree of geographical education started, up to now, is the best proof of these improvements. At Marmara University, 65 master's degree of geography education students has graduated between the years 1991-1998. 6 of them are doctor's degree students and rest 59 students are master's degree students.

I-GİRİŞ VE TARİHİ GELİŞİMİ

Marmara Üniversitesi; 20 Temmuz 1982 tarih ve 41 Sayılı Kanun Hükümünde Kararname ve Kararname'yi kanunlaştıran 2809 Sayılı Kanun'la İstanbul'da 10 fakülte, iki yüksek okul ve üç enstitüden kurulmuştur [1]. Kısa bir sürede bir çok fakülte ve bölüm açılmıştır. Atatürk Eğitim Fakültesi de bunlardan biridir. Bu fakültede Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü'ne bağlı olarak Coğrafya Anabilim Dalı açılmıştır [2].

Cumhuriyetin 75. yılında, Türkiye'de coğrafya eğitimi konusunda lisans üstü eğitim yapan nadir üniversitelerden (Atatürk [3] İstanbul, Ankara, Gazi, Dokuz Eylül, Ege,...) birisi de Marmara Üniversitesi'dir [4]. Halen üniversite bünyesinde coğrafya eğitimini amaçlayan üç ayrı enstitüye bağlı olarak dört ayrı yüksek lisans, bir doktora olmak üzere beş ayrı lisans üstü coğrafya eğitimi yapan program yürütülmektedir.

Marmara Üniversitesi'nde Coğrafya Eğitimi lisans üstü programına yönelik ilk adım, 1989-1990 öğretim

yılında Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisans programı açılmasıyla atılmıştır [5]. 1991-1992 döneminde Türkîyat Araştırmaları Enstitüsü'ne alınan programa daha sonra Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde devam edilmiştir.

Doktora eğitimi programı ise; Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı'nın, 28 Ağustos 1991 tarihli toplantısının kararı gereğince; Türkîyat Araştırmaları Enstitüsü'nde Coğrafya Eğitimi programına bağlı olarak Şubat 1992 de açılmıştır. Bu program 1992-1993 öğretim Güz döneminden itibaren Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde eğitimini sürdürmüştür.

Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı'na bağlı olarak 1994-1995 Eğitim-Öğretim yılı Şubat döneminde ise İkili Öğretim yüksek lisans programı açılmıştır.

Marmara Üniversitesine bağlı olarak; 1995-1996 tarihinde Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enstitüsü'nde, İslâm Ülkeleri Coğrafya ve Demografi Anabilim Dalı yüksek lisans programı ile 1998-1999 Türkîyat Araştırmaları Enstitüsü'nde Türk Dünyası Coğrafyası Anabilim Dalı yüksek lisans programı açılmıştır. Bunlardan Türk Dünyası ve Coğrafya Anabilim Dalı programına halen öğrenci alınmamıştır.

Coğrafya Eğitimi için Marmara Üniversitesi her yıl lisans üstü programına 80 öğrenci kontenjanı ayırmaktadır. Bunlardan; 5'i doktora diğerleri ise yüksek lisans kontenjanıdır. Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı'na bağlı olarak; Örgün eğitime 15, II. Öğretime (Şubat dönemi) 30 kişi olmak üzere 45 yüksek lisans ve 5 doktora öğrenci kontenjanı bulunur. Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enstitüsü, İslâm Ülkeleri Coğrafya ve Demografi Anabilim Dalı ile Türkîyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dünyası Coğrafyası Anabilim Dalı'na 15'er öğrenci kontenjanı ayrılmıştır.

Cumhuriyetin 75. yılında, Üniversitemizde coğrafya bilimi toplam lisans üstü öğrenci sayısı 129 kişidir. Bunların dağılımına bakıldığından Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde örgün eğitimde 36 öğrenci olup, bunların 15'i ders aşamasında 21'i ise tez aşamasındadır. Coğrafya

eğitimi II. Öğretim programında 59 yüksek lisans öğrencisinin 33'ü ders aşamasında, 26'sı ise tez aşamasındadır. Aynı enstitünün doktora programındaki öğrenci sayısı 17 kişi olup, bunlardan 2'si ders, 15'i de tez aşamasındadır. Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enstitüsü Coğrafya ve Demografya yüksek lisan programında ise 17 kayıtlı öğrenciden 14 ders, 3 ise tez aşamasındadır.

Coğrafya programlarına kayıtlı öğrenciler bir ders yılında (2 yarılıl) ders kredilerini, geri kalan dönemde ise

tezlerini tamamlamaktadır. Diğer yandan coğrafya eğitiminin uygulamaya yönelik bir bilim olmasından dolayı öğrenciler, gerek ders döneminde gerekse tez döneminde arazi tatbikatları yapmaktadır. Yapılan arazi tatbikatları dersleri pekiştirme ve yeni bilgiler edindirmeyi amaçlamaktadır.

Tablo: 1 -Cumhuriyetin 75. Yılında, Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı doktora müfredat programı

Dersin adı (Güz Yarıyılı)	Haftalık Ders Saati	Dersin adı (Bahar Yarıyılı)	Haftalık Ders Saati
Doğal Ortam Etüdleri I.	4	Doğal Ortam Etüdleri II.	4
Uygulamalı Jeomorfoloji	2	Jeomorfoloji -Neotektonik	2
Anadolu'nun Tarihi Coğr. Giriş	2	Türkiye Coğrafyası'nın Kaynakları	2
Çevre Korunması	2	Çevre Kirlenmesi	2
Türkiye'de Ulaşım ve Problemleri	2	Türkiye Enerji Kaynakları	2
Beşeri Coğrafya'da Yöresel Etüdler	2	İktisadî Coğrafya'da Bilimsel Yaklaşım	2
Dünya'da Kuraklık Sorunu	2	Coğrafya'da İstatistik Metodları	2

Tablo: 2 -Cumhuriyetin 75. Yılında, Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı yüksek lisans (Örgün ve II. Öğretim) müfredat programı

Dersin adı (Güz Yarıyılı)	Haftalık Ders Saati	Dersin adı (Bahar Yarıyılı)	Haftalık Ders Saati
Hidrolojinin Prensipleri	2	Karstik Hidroloji ve Kaynaklar	2
Uygulamalı Hidroloji	2	Karst Jeomorfolojisı	2
Fizikî Coğrafya'da Araştırma Yöntemleri I	2	Fizikî Coğrafya'da Araştırma Yöntemleri II	2
Teknik Çizim ve Harita Çalışmaları I. (Seçmeli)	2	Teknik Çizim ve Harita Çalışmaları II. (Seçmeli)	2
Orta Doğu Ülkeleri	2	Türk Ülkeleri'nin Coğrafi Problemleri	2
Beşeri Coğrafya'nın Prensipleri	2	Türkiye'de Sanayi Sorunları	2
Köy Etütlerinde Metodoloji (Seçmeli)	2	Dünya'da Nüfus ve Problemleri (Seçmeli)	2
Batı ve Orta Asya'nın Doğal Coğrafyası	2	Türkiye'de Jeomorfoloji Problemleri	2
Türkiye'nin Bitki Örtüsü (Seçmeli)	2	Türkiye İklimi (Seçmeli)	2
Türkiye'nin Toprak Örtüsü (Seçmeli)	2	Uygulamalı Türkiye İklimi (Seçmeli)	2

Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı yüksek lisans (örgün ve II. Öğretim) ve doktora programında ders veren öğretim üyeleri Prof. Dr. Ali SELÇUK BİRİCİK (Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı program danışmanı), Doç. Dr. Ramazan ÖZEY (İslam Ülkeleri Coğrafya ve Demografi Anabilim Dalı program danışmanı), Doç. Dr. Nuriye GARİPAĞAOĞLU, Doç. Dr. Nurten GÜNAL (Türk Dünyası Coğrafyası Anabilim Dalı program danışmanı), Yrd. Doç. Dr. Recep EFE (1995-1996 arasında), bunlara ek olarak 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunun 31. Maddesi uyarınca ders saatı ücreti karşılığında Prof. Dr. Adnan AYDIN (Marmara Univ, Fen-Edeb. Fak. Kimya Bölümü), Prof. Dr. İsmail YALÇINLAR (emekli), Metin TUNCEL (İst. Univ. Edeb. Fak. Coğrafya Bölümü) de ders vermektedir.

Coğrafya Eğitimi doktora ve yüksek lisans müfredat programında coğrafya eğitimini ilgilendiren

çeşitli dallara yayılmış dersler bulunmaktadır (Tablo: 1-2).

Ortadoğu ve İslam Ülkeleri Enstitüsü, Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Coğrafya ve Demografi Anabilim Dalı yüksek lisans programda ders veren öğretim elemanları; Doç. Dr. Ramazan ÖZEY (Program danışmanı), Prof. Dr. Ahmet TABAKOĞLU, Prof. Dr. Ali SELÇUK BİRİCİK, Doç. Dr. Nuriye GARİPAĞAOĞLU, Öğr. Görv. Dr. Süheyla ÜÇİŞİK, Yard. Doç Dr. Sefa SEKİN (1998-1999 öğretim yılının bahar yarıyılında ayrıldı) dir.

Coğrafya ve Demografi Anabilim Dalı yüksek lisans müfredat programında yer alan derslere bakıldığından genellikle anabilim dalının ismine uygun olan Ortadoğu-İslâm Ülkeleri coğrafyasını yakından ilgilendiren derslerin olduğu görülür (Tablo:3).

Tablo:3 -Cumhuriyetin 75. Yılında, Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enstitüsü, Coğrafya ve Demografi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Müfredat Programı

Dersin adı (Güz Yarıyılı)	Haftalık Ders Saati	Dersin adı (Bahar Yarıyılı)	Haftalık Ders Saati
Coğrafya'ya Giriş I.	2	Coğrafya'ya Giriş II.	2
Sosyal Bilimler Metodolojisi	2	İslâm Ülkelerinin İktisâdi Coğrafyası	2
İslâm Ülkeleri Fizikî Coğrafyası	2	İslâm Ülkelerinin Beşeri Coğrafyası	2
İslâm Ülkeleri Coğrafyası	2	İslâm İktisadına Giriş	2
Paleografya ve Diplomatik	2	İslâm Ülkeleri Jeopolitiği	2
Modern Coğrafya'da İlke ve Yöntemler	2	Demografi	2
		Osmanlı Tarihi Coğrafyası	2
		Seminer	2

III-YAPIMŞI TEZ ÇALIŞMALARI

1-Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yapılmış Yüksek Lisans Tezleri

Coğrafya Eğitimi lisan üstü programında ilk mezunlarını 1991 yılında Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü'ne bağlı olarak vermiştir. Burada 1991-1992 öğretim yılında iki öğrenci mezun olmuştur [6]. Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı olarak 1991-1998 yılları arasında programdan sekiz yılda toplam 30 yüksek lisans öğrencisi tez savunmalarını başarı ile savunarak mezun

olmuştur. Tezlerini veren öğrencilerin isimleri, tez konuları ve tez danışmanları aşağıdaki gibidir.*

ESER, İ., -1991: İstanbul'da Su Problemi ve Çözüm Yolları. Türkiyat Arş. Enst. Dan.: A. S. Biricik.

ÜNLÜ, M., -1991: Gediz Akarsuyu Havzası'nın Hidrolojik Etüdü ve Plânlaması. Türkîyat Arş. Enst. Dan.: A. S. Biricik.

KIYUMARS, S., -1991: Iran'da Endüstrinin Dağılışı. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.

ÜNLÜTÜRK, H., -1992: Kırşehir'in Zirai Coğrafyası. Sosyal Bil. Enst. Dan: A. S. Biricik.

*Tezlerdeki sıralandırma yıllara ve soyad sırasına göredir.

- İSTANBULLUOĞLU, A., -1993: Susurluk Akarsuyu Havzası'nda Fizikî Coğrafya Özelliklerinin Nüfus ve Yerleşmeye Etkileri. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.
- TABAN, S., -1993: Çoruh Akarsuyu Havzası'nda Fizikî Coğrafya Özelliklerinin Nüfus ve İktisâdi Coğrafyaya Etkileri. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.
- AKKAYA, Y., -1994: Ergene Havzası Akarsuyu Havzası'nın Fizikî Coğrafya Özelliklerinin Beşerî ve İktisâdi Coğrafyaya Etkileri. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.
- BALCI, A., -1994: Keban Barajı Güneyinde Fırat Akarsuyu Havzası'nın Hidrolojik Etüdü ve Plânlaması. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.
- POLAT, S., -1994: Kızılırmak Havzası'nın Hidrolojik Etüdü ve Plânlaması. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.
- CÜREBAL, F., -1995: Büyük Menderes Akarsuyu Havzası'nın Hidrolojik Etüdü ve Plânlaması. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.
- ÇELİK, İ., -1995: Dalaman İlçe Merkezinin Coğrafî Etüdü. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.
- KARATAŞ, Ş., -1995: Gönen İlçesinin Coğrafî Etüdü. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.
- ÖZEV, L., -1995: Türkiye'deki Sanayi Tesisleri ve Türk Ekonomisindeki Yeri. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.
- SARAÇOĞLU, H., -1995: Sarıcakaya İlçe Merkezinin Coğrafî Etüdü. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey
- TAŞÇILAR, Ç., -1995: Rize Şehir Coğrafyası. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.
- ELMASTAŞ, N., -1996: Dicle Akarsuyu Havzası'nın Hidrolojik Etüdü ve Plânlaması. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.
- EROL, H., -1996: Ankara'da Hava Kirliliği ve Çözüm Yolları. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.
- KILINÇ, Y., -1996: Karamürsel ve Çevresinin Coğrafî Etüdü. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.
- KÖSE, M. N., -1996: Akyazı ve Çevresinin Coğrafî Etüdü. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.
- AYDINLI, M., 1997: İnegöl İlçesinin Coğrafî Etüdü. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.
- CANSU, G., -1997: İstanbul'da Ulaşım. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.
- DERMENCİOĞLU, Y., -1997: Dalaman Akarsuyu Havzası'nın Hidrolojik Etüdü ve Plânlaması. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.
- ERDEN, H. İ., -1997: Dünya'da ve Türkiye'de Nükleer Enerjinin Yeri ve Önemi. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.
- PEKER, E. F. -1997: Yozgat Şehir Coğrafyası. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.
- AYGÜN, K., -1998: Bilecik Şehir Coğrafyası. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.
- BULUT, E., -1998: Sakarya Akarsuyu Havzası'nın Hidrolojik Etüdü ve Plânlaması. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.
- ÇAKIR, E., -1998: Soya Fasulyesinin Türkiye'deki Üretimi ve Dağılımı. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.
- DEMİRKAYA, H., -1998: Uluborlu-Senirkent-Hoyran Havzası'nın Beşerî ve Ekonomik Özellikleri. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.
- ERYİĞİT, A., -1998: Özbekistan'nın Genel Coğrafyası. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.
- ÖZCAN, Ö. -1998: Isparta İli ve Çevresinde Gül Tarımı ve Türkiye Ekonomisine Katkısı. Sosyal Bil. Enst. Dan.: N. GÜNAL.
- ÖZNALBANT, H., 1998: Çevre Sorunları Açısından Geri Dönüşüm Sanayi (Plastik-Kağıt-Cam-Metal). Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.
- ŞAHİNALP, M. S., -1998: Harran Ovası ve Yakın Çevresinin Coğrafî Etüdü ve Plânlaması. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.
- 2-Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı II. Öğretim Yüksek Lisans Programında Yapılmış Tezleri**
- Sosyal Bilimler Enstitüsünün bir diğer yüksek lisans programı olan II. Öğretim Coğrafya Eğitimi yüksek lisans programı ilk mezunlarını 1997 yılında vermiştir. Programdan iki yılda toplam 7 öğrenci mezun olmuştur.

BAYRAM, İ., -1997: Bursa ve Yakın Çevresinin İktisadi Coğrafyası. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.

ÇETİNKAYA, Y., 1997: Taşköprü İlçesinin Coğrafi Etüdü. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.

NARİN, H., -1997: Kayseri'de Yerleşmenin Evrimi. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.

SELÇUKBİRİCİK, N., -1997: Doğanhisar Yöresinin Coğrafi Etüdü. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.

KUŞATAN, Ü., -1998: Çıldır Gölü Havzasının Coğrafi Etüdü. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.

SOLMAZ, O., -1998: İpsala Ovası ve Yakın Çevresinin Beşeri ve İktisadi Coğrafyası. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.

3-Marmara Üniversitesi Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enstitüsü, Ortadoğu-İslâm Ülkeleri Coğrafya ve Demografi Anabilim Dalı'nda Yapılmış Yüksek Lisans Tezleri

1995-1996 Eğitim-Öğretim yılında açılan program ilk mezunlarını 1997 yılında vermiştir. Anabilim Dalı'nda toplam iki yılda yapılan yüksek lisans tez sayısı 13'tür. Öğrencilerin tez konularına bakıldığından haftalık ders müfredat programında olduğu gibi enstitünün ismine uygun olarak Ortadoğu-İslâm Ülkeleri'nin coğrafi meselelerini kapsamaktadır. Tezleri yapan öğrencilerin isimleri, tez konuları ve tez danışmanları aşağıdaki gibidir.

ARAÇ, T., -1997: Türk-İslâm Ülkelerinde Doğal Gaz Potansiyeli ve Türkiye'deki Kullanımı. Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enst. Dan.: R. Özey.

AKSAKAL, H., -1998: 1980 Sonrası İstanbul'daki Yeni Yerleşim Alanları Üzerine Bir Değerlendirme. Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enst. Dan.: R. Özey.

ARAT, A., -1998: İslâm Ülkelerinde İklim Sınıflandırması. Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enst. Dan.: N. GARIPAĞAOĞLU.

AVCI, M., -1998: Ortadoğu'nun Nüfusu. Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enst. Dan.: N. GARIPAĞAOĞLU.

AYDINOĞLU, C., -1998: Arap Yarımadasının Tarihi Coğrafyası. Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enst. Dan.: A. S. BİRİCİK.

DUMAN, M., -1998: Türkiye ve İslâm Ülkelerinde Buzlanmanın Hayvancılığa Etkisi. Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enst. Dan.: N. GARIPAĞAOĞLU.

FIRINCI, Ö., -1998: Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'nin Coğrafi Etüdü. Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enst. Dan.: R. Özey.

GÜLTEPE, A., -1998: İstanbul Boğazı'nın Ortadoğu'daki Önemi. Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enst. Dan.: N. GARIPAĞAOĞLU.

İNCEDAYI, N., 1998: Türkiye ve İslâm Ülkelerinde Rüzgar Enerjisi. Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enst. Dan.: N. GARIPAĞAOĞLU.

KOÇAK, Ş. Z., -1998: İslâm Ülkelerinde Turizm ve Kaş (Antalya) Örneği. Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enst. Dan.: R. Özey.

ŞEN, T., -1998: İznik'in Tarihi Coğrafyası. Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enst. Dan.: R. Özey.

ÜNAL, Y., -1998: Kırım Coğrafyası. Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enst. Dan.: R. Özey.

YAHŞI, T., -1998: Bursa'nın Tarihi Coğrafyası. Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enst. Dan.: R. Özey.

4-Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yapılmış Doktora Tezleri

1992 Şubat döneminde başlayan doktora programı ilk mezunları 1997 de vermiştir. İki yıl içinde bu programa bağlı olarak yapılan doktora tezi sekizdir. Yapılan bu orijinal çalışmalar, coğrafyanın çeşitli meselelerine çözüm önerileri sunmuştur. Araştırmaların konu başlıklarını, tez çalışmasını yapanların isimleri ve tez danışmanlarının isimleri aşağıdaki gibidir.

BOZYİĞİT, R., -1997: Eşen Çayı Havzasının Jeomorfolojisi. Sosyal Bil. Enst. Dan: A. S. Biricik.

KADIOĞLU, M., 1997: Türkiye'de Deniz Taşımacılığı ve İşletmeciliği. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.

BULDUR, A., -1998: Yukarı Göksu Havzasının Hidrojeomorfolojisi. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.

ÇEYLAN, M. A., -1998: Baklan-Çivril Havzası ve Yakın Çevresinin Hidrojeomorfolojik Etüdü. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.

ÇOMAK, A., -1998: Yukarı Göksu Havzasının Coğrafi Etüdü. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.

ŞAHİN, Ç., -1998: Niksar-Erbaa Havzası ve Yakın Çevresinin Jeomorfolojik Etüdü. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.

ÜÇİŞİK, S., 1998: Bandırma'nın Şehir Coğrafyası. Sosyal Bil. Enst. Dan.: R. Özey.

ÜNLÜ, M., 1998: Demirci Akarsuyu Havzası ve Yakın Çevresinin Hidrojeomorfolojik Etüdü. Sosyal Bil. Enst. Dan.: A. S. Biricik.

IV-SONUÇ

Cumhuriyetin 75 yılında Marmara Üniversitesi, coğrafya biliminin lisans üstü eğitim düzeyinde verildiği nadir üniversitelerden birisidir. Kurulduğu günden bugüne kadar geçen zaman sürecinde Türk coğrafya eğitimi açısından hızlı bir gelişme göstermiştir.

Cumhuriyetin 75 yılında Marmara Üniversitesi'nde coğrafya bilimi, Türk Coğrafya Eğitimi açısından büyük ümitler vermektedir. Kısa bir zaman sürecinde, hızlı bir gelişme gösterip, lisans üstü düzeyde beş farklı program açması bunun en güzel göstergesidir. Marmara Üniversitesi'nde dört ayrı coğrafya bilimi yüksek lisans programı bulunmaktadır. Bunların ikisi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde diğer ikisi de Türkiyeâr Araştırmaları Enstitüsü ile Ortadoğu ve İslâm Ülkeleri Enstitüsü'nde yer alır. Ayrıca Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı bir doktora programı da bulunmaktadır.

Bugün lisans üstü Coğrafya Eğitimi programlarına bağlı olarak toplam 129 kayıtlı öğrenci vardır. Bunların 54'ü ders aşamasında, 75'i ise tez aşamasında öğrenim görmektedir. Öğrencilerden 17'si doktora, 122'si ise yüksek lisans programlarında öğrenimini sürdürmektedir.

Cumhuriyetimizin 75. yılında Marmara Üniversitesi'nde lisans üstü coğrafya eğitimi, mezun ettiği öğrenciler ve orijinal araştırma konularının dağılımı ile hızlı bir gelişme temposundadır. Lisans üstü coğrafya eğitiminin başladığı tarihten bugüne bakıldığından aradan geçen süre zarfında elde edilen başarı bunun en güzel delilidir. Marmara Üniversitesi'nde lisansüstü coğrafya eğitiminden 1991-1998 yılları arasında 65 öğrenci mezun olmuştur. Bunun 6'sı doktora geri kalan 59 kişi ise yüksek lisans öğrencisidir.

Lisansüstü coğrafya biliminde beş farklı program açmasıyla elde ettiği başarısı bunun en güzel delilidir. Bu programlara bağlı olarak toplam kayıtlı öğrenci sayısı 129, mezun öğrenci ise 65 kişidir.

BİBLİYOGRAFYA

- [1]-MARMARA ÜNİVERSİTESİ REHBERİ -1993: Mar. Üniv. Teknik. Eğit. Fak. Dön. Ser. İsl. İstanbul.
- [2]-ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ FAALİYET RAPORU (Haziran 1993-Haziran 1996) -1996: Mar. Üniv. Atatürk Eğ. Fak. Dekanlığı. İstanbul.
- [3]-DOĞANAY, H. -1995: Cumhuriyetin 70. Yılında Atatürk Üniversitesinde Coğrafya Araştırmaları ve Eğitimi. Atatürk Üniv. Doğu Coğrafya Derg. sayı 1, s. 28-66. Erzurum.
- [4]-ÖZEY, R. -1998: Türkiye Üniversitelerinde Coğrafya Eğitimi ve Öğretimi. Özeğitim Yayınları 33. İstanbul
- [5]-SELÇUK BİRİCİK, A. -1996/1997: Marmara Coğrafya Dergisi. Marmara Üniv. Atatürk Eğit. Fak. Marmara Coğrafya Dergisi. sayı 1, s. 3-5 İstanbul.
- [6]-ŞAHİN, C. -1996: Marmara Üniversitesi'nde Coğrafya Eğitimi ve Araştırmaları. Mar. Üniv. Atatürk. Eğit. Fak. II. Ulusal Eğitim Sempozyumu Bildirileri. İstanbul.